

Nro. 25.

A' FELS. AUSTR. CSASZÁR, ES AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMEKÖL.

Indúlt Bétsből, Kedden Martzius 27-dik napján,
1809-ik esztendőben.

B é c s.

A' Cs. K. Posta-szekér fő igazgatói hivatalnál Con-
trollor' tisztelet Titt. Crusius Krefztely Urat,
azon érdemiért, mellyet a' már mind benn mind künn
elégge esméretes igen hasznos Posta Lexiconnak ön-
nön költségén való kiadása által szerzett, a' nagy
arany medalliaival tisztelette meg a' Bétsi Magistrátus,
olyan megjegyzéssel, hogy az ő sok esztendőktől
fogva való fáradságos munkálkodását, melynek érde-
mes voltát Felsőleges Urunkal egyetemben már több
más koronás tejek és egyéb nagy emberek is megés-
mérték, ő, t. i. a' tisztelet Magistrate is, örömmel
megesiméri.

B

Német Ország.

Már a' Swáb és egyéb Német országi irók is nyilvánosan kezdik írni, hogy a' békeféségre vagy hadakozásra nézve igen setét homály alá légyenek a' politikai környülállások borittatva. A' Norimbergai Ujságban ilyen tudósítást olvasunk Berlinből: —

„A' Királyi Familiának hazaérkezése eránt való reménség vagy ismét egészfszen elenyészett, vagy leg alább igen kétségefsé lett. Egy napról másra halafztódik; egygyiken sem telyesedik: végezetre egészfszen kételkedni kezdettek rajta, hogy mostaság valami lenne belölle.

„Némelyek azzal ketsegtetik ezen bizontalanokodás között magokat, hogy a' Király a' bėjövetelnek minden pompás szolennitafsait elakarván kerülni, egyszer és pedig nem soká, minden várattatás felt fog haza érkezni. Mások másképpen gondolkoznak, kivált azólta, hogy hirtelenséggel az a' hír terjedett el, hogy azon három Prufszus várak, a' mellyek az utolsó egygyezés szerént még Frantzia seregeknek őrizetek alatt maradtak, t. i. Stettin, Kistrin, és Glogau, a' Frantziák által ismét erőfsittetnek, és hogy Frantzia Generális St. Hilaire, mint ezeknek Fő Koméndánsok, palizádokat és teglákat kívánna a' Kormányzó széktől, ezeknek erőfsittetések végett. A' Prufsziai Státus' kötelező papirofsainak betsek, a' néhány napig tartott békeféséges híreknek elterjedések után, egyszerre jól felugordván, most hirtelen egyszerre ismét igen nagyon le szállott.

„A' Sléziai Rendek és a' Catholicus Papság igen jó példával mennek elől a' Prufsziai Státus megüresült Caisájának felségéllésében. Két millió thallért

ajánlottak néki költsön, bizontalan időre. Mint hallik az is meghatározott, hogy az ezüst készületek mellyek az embereknek nem elkerülhetetlenül szükségesek, minden Prufszus Státusokban bészédtessenek, etc. —

Frantzia Birodalom.

A' Birodalom Fő Cancellariusza Martzius 6. dikán a' Szenátusban szokott pompával megjelenván, a' következő nevezetes tárgyakat, következő kifejezésekkel terjesztette annak eleibe: —

„Uraim! A' Császár jónak találta két tárgyak felől jelentést terjesztetni előtekbe. Ti meg fogjátok ezekben esmérni azt a' Gondviserést, melly a' Birodalom javára vigyáz, és azt a' böltsétség' lelkét, a' melly szünet nélkül abban foglalatoskodik, hogy a' Birodalom ditsőséjét és szerentséjét megerősítse. Első ezen tárgyak között a' Bergi és Cliviai Nagy Hertzség. Ennek fekvése azt kívánja, hogy tsak bizonyos kéz' birtokában legyen. Ez Joakim Hertzegnek a' ket Siciliák' Királyának adatott vala, de a' ki uj pályára futásnak útjára lépven, azt a' Császárnak ismét vizsza engedte. A' Császár ezt ma Napoleon Lajosnak a' maga unoka ötszének (a' Hollandiai Király első fiának) adja, kire illy sok népek függesztették szemeiket. Minden intézetek megtétettek, mind arra, hogy az ifjú Fejedelemnek örökös: jussai bátorságba helyheztetődjenek, mind pedig arra, hogy bizonyos történetben a' Császár kezére vizsza szálljon ezen Nagy Hertzség. Az ifjú Fejedelemnek telyes idejéig a' Császár országol az ő Státusaiban, és őtet maga nevelteti. Mit lehetne ennél többet kívánni? — „A' másik tárgy

a' Toskánai Statusoknak állapotjok. Ezek egy Nagy Hertzegséggé formáltatván, egy Közönséges Kormányozó alá adattatnak. Ez a' fő méltóság a' Lukkai és Piombinói Hertzegnének (ez a' Császár Eliza nevű testvére) ajánltatik, ki is ez által Nagy Hertzegnévé tétetik. A' mit ő önnön Statusaiban tett, mutatják mit lehet várni tőlle szélesebb kerületben; az ötöt körülvévő áldás és ditsőség, telyes boldogság felől teszi bizonyofsá azokat, kiket a' Császár néki kezeibe ad.

Bayonnéből olyan hír érkezett Párisba, hogy a' Saragossai volt insurgens fő vezér Palafox, a' ki ennek feladattatásakor igen beteg volt, ki múlt a' világból.

A' mi a' Frantzia seregeknek Nyugotra vagy Keletre, Délre vagy Északra való takarodásokat illeti, erről most keveset olvasunk a' külső levelekben. Éppen a' Boutet és Molitor Osztályos Generálisok tsapatjaikról, a' mellyek tavaly Északi Német országról Spanyol ország felé folytatván egy ideig útjokat, Lyon körül megállapodtak vala, oivásuk azt, hogy mostanában ismét megmozdúlván, a' Breisgauri vidékeken folytatják a' Felső Swáb vidékek felé útjokat.

A' Gazette de France nevű Párisi Ujságban ilyen jegyzés fordul elő: — „Lübekből érkezett levelek, erősítik, hogy ott egy Kurir ment légyen által Petersburgból Koppenhaga felé folytatván útját, kiről azt tartják, hogy az Orosz Birodalom és Swed ország között való békeférségnek megköttetése felől vífszen jelentést a' Dánus Királyhoz. De ez a' hír (így ízoll a' Párisi író) nem valóságosúl meg.“ —

A' Ménus mellől így irtak Martz. 15-dikén: — „unk még találtatnak emberek, a' kik a' szárazon

való békeféségnek megmaradásával ketsegtetik még ma is magakat, azon tündelyán reménségeket, hogy Orosz Császár Adjutáns Gorgoglio ott menvén Páris felé kerefztül, Császárjának tulajdon kezével írott le-
velét vitte Napoleon Császárhoz.

Manheim Mártz. 15. diken. A' Német Biro-
dalomban őfzize seregiő seregeknek Marschal Davoust
rendeletett fő vezérjekké, kinek fő hadi szállása
most Würtzburghan leszen, melynek környékeire
gyűlnék a' Rénusi Szövetség seregei is, a' Bavarus,
Würtembergi, és Szakszoniai seregeken kívül. A'
Bondet és Molitor seregeiken kívül, mellyek Hün-
ningennél költöznek által a' Rénuson, emlittetnek
még a' Cara St. Cyr, Legrand, 's néhány más Őfztá-
lyos Generalisóknak tsapatjaik, a' mellyek Kéhinél
takarodnak által. Mondják, hogy Princz Ponte Cor-
vo is parantsolatot kapott volna Hamburgban, hogy
ő is hozza seregeit a' Rénus felé.

BCU Magyar Ország. library Cluj

Ungvár, Febr. 15. diken. Itten lakozó Mun-
kátsi Püspök Nagy Méltóságú Batsinai Batsinfz-
ky András Ur Ő Excellentiája most is Felséges
Urunk születése napját nagy tisztelettel tartotta.
Ugyan is ezen nagy napnak első estvéjén az egész
Püspöki Residentia, a' vár, a' mellyben Seminarium
vagyon, és a' Parochialis ház meg voltak világosít-
tatva, mellyre azonnal 9 Mozsár ágyúk kisüttetvén
ezen nagy ünepnek kezdetét jelentették. Másnap
kilentz orakor énekes Liturgia sok fohászokodó lel-
keknek jelenlételiben ágyúknak többszöri meg szó-
lomlások alatt tartottatt, mellyet Generális Vica-
rius, és Bihari Apatur Fő Tisztelendő Kútká Já-
nos Kanonok Ur mondott. Ezen Ceremoniák után
felment az egész Nemes Kaptalan több Uraságokkal

együtt a' Residentiába, a' hol Püspök ö Excellentiája képiiben köszöntették Felséges Királyunkat, melly szives köszöntést ö Excellentiája Felséges Urunk névében elfogadván, igen buzgó kifejezésekkel ö Felségének hofzizas, és boldog idöket kívánt. Délben több Uri vendégekre készítettett ebédet adott ö Excellentiája, wellynek alkalmaságával Felséges Urunk, és Afzszonyunk, Primas, és Palatinus ö Császári Királyi Fő Hertzzegegeknek, és az egész Felséges Háznak egészségekért ágyú lövések, és sok vivat kiáltások közt üresítették a' poharak.

Az Ispotályban lévő szegényeknek, és a' fogházokban szemvedő raboknak számokra még elötte való nap hust, és egyéb enni, és inni valót küldött ö Excellentiája azzal az üzenettel, hogy imátkozanak Felséges Királyunkért.

Hasonló Isteni szolgálatot tartott Deák szer-tartású Plébanus Fő Tisztelendő Rheday Jozsef Esperest, és Kanonok Ur, a' Parochialis templomban, a' hol ezen fényes napot az is emlékezetessé tette, hogy Királyi Commissarius, Kafsai Cameralis Assessor Méltóságos Nagy szalatnyai Baró Fischer Imre Ur ö Nagysága rendeléséből, itten Cameralis Láz nevü Helységnél, Erdő Mester T.ttes Papp Vásárhelyi József Ur által találtatott, és már több esztendöktől fogva munkában lévő Vas Bányának több darabokban ide koztatott vas értze (minera ferri) megáldotott, és meg szenteltetett; és egyszersmind a' Bányászok Társasága (Fraternitas) be hozatattatott, kik közül mint egy 24-en szokott Bányász forma ruhában fel öltözkedve, társaság Ládáját, meg aranyozott Bánya szerfzámokat, és értz darabokat a' vállaikon hozván, fenn tisztelt Baró Fischer Ur ö Nagysága, Erdő Mester Ur és több Erdő Tisztek.

nek vezérlések alatt dob, trombita, 's muzsika szóval, és égő viafgyertyákkal a' templomba bé jöttek; a' meg szentelés, és Isteni szolgálat után ismét hasonló rendel vízfza mentek a' Titt. Erdő Mester Ur kvartélyjára; a' honnét ezen Bányász társaság megént vízfza tért, és a' piatz utzán végig menvén Püspök ő Excellentiajának a' Palotája előtt és Polatájában egész paradéban tiszteletet tett, melly alkalmatossággal a' már készen lévő mozsár ágyúk is ki süttettek. Említett Vas Bányát ez előtt mintegy három esztendővel fenn tisztelt Erdő Mester T. Papp-Vásárhelyi József Ur találta fel, mellynek a' munkáját már annyira vitte; hogy több mint két millió mázsa gazdag vas értz készen vagyon, és már az olvasztó kementzének, 's Kovátsló házoknak építettésekről szükséges rendelések is megtétettek. Nagy hasznát reméyünk ezen Vas Bányának, mind Felséges kintstárra, mind magunkra való nézve is.

Pesten Haragöntő lakásának megváltoztatása.

Alábbírt mind az itt való, mind a' távollévő Tiszteletes Publicumnak illendően jelenti, hogy az Ország utján a' Hatvani, és Ketskeméti Kapuk között tiz esztendőül fogva birt lakását, és haragöntő Műhelyét az ő tulajdon házába a' Thetésia városban Hatvani Kapun kívül a' Keréposi utzán Fejér lónak által ellenébe 222. szám alatt lévő házhoz által tette. Azért kéri a' neki kedvező Vásárlókat, és jó Barátait, hogy ezen új lakásában is az ő vásárlásaikkal szerentséltésék. Azon léfzen, hogy minden rendeléseiket szaporán, és futalmas áron teljesítse. Vagyon nála már nagy számban kész haragöntő munka is, tiszta érczből, és nevezett szerénc

kisebb harang öntéshez tartozó munkák, sárga rézből, ugymint: mozsarak, gyertyatartók, téglázók, tsapok, kútszivatók, és egyéb effélék.

Eberhard Henrick

Harangöntő Polgár.

J e l e n t é s.

1807-ik Esztendőben, 9-ik Februariusban Szabad Királyi Komárom Városában, Nemes és Várbogyai Csépy Sigmond Tábla Biró Ur Directioja alatt öfzve állott Császári Királyi Privilegiált Afsecurans Társaság részről jelentetik; Hogy ezen bátorságosítottó, és 200000 Rtkbúl álló Casfa által, minden a' Tifzán Szolnokig, Dráván Eszékig, és a' Dunán egy részről Mosonyig, más részről pedig Bécsig fel, 's akár alá ménő hajók, bizonyos meg határozott Centualis Tariffa fzerént leendő fizetés mellett 20000 fknak erejéig bátorságosittatni, vagy is assecuráltatni fognak; a' kiknek tehát az említett vizeken lévő, vagy leendő hajójokat, és azokban rakatott Gabona, vagy akárminémü Javaikat assecuráltatni tettzik: azok eránt említett Komáromi Centralis Director Urnál, vagy Győrben Nemes Mézáros János Urnál, Pesten Felner Ur et Comp. feő Kereskedő hazánál, Basán Kudunchich Josef feő Notarius Urnál, Kúlán Resch Ferencz Urnál, Török - Becsén Pávek József Urnál, mint meg hívott Districtualis Biztosoknál jelentést tenni méltóztatsanak, és ne terheltessenek, ajánlván mindenekben kéz hív szolgálattyát az említett Császári Királyi Privilegiált Társaság. Sig. Comarom 1-a Martii 1809.

A' Császári Királyi Komáromi Privilegiált Afsecurans Társaság Directioja által. —

P. D.